

Utvärdering av **INRE** ♥ **STYRKE- TRÄNING**

Ett värdegrundsarbete i Enköpings kommuns grundskolor.

Inre styrketräning fokuserar på värdegrundsfrågor i gruppen. Målet är att eleverna på ett enkelt och lättamt sätt ska ta till sig kunskap och tankar kring frågor som rör vår värdegrund. Lektionerna har också som syfte att inspirera personalen till fortsatt värdegrundsarbete i gruppen.

Ansvarig: Göran Davidsson, resurscentrum, skolförvaltningen, Enköpings kommun.
E-mail: goran.davidsson@enkoping.se Mobil: 076-8440900

INRE ♥ **STYRKE** **TRÄNING**

sid 2.....	Bakgrund
sid 3.....	Bilaga 1: Utskick till skolorna (feb 2007)
sid 4.....	Klasser/grupper som tagit del av "Inre styrketräning".
sid 5.....	Elevernas sammanfattning.
sid 6.....	Bilaga 2: Kopia på elevernas utvärderingsformulär.
sid 7-8.....	Elevernas kommentarer. (sammanställning)
sid 9.....	Har klassen fortsatt att prata om Inre styrketräning?
sid 10.....	Personalens sammanfattning.
sid 11.....	Bilaga 3: Kopia på personalens utvärderingsformulär.
sid 12-13.....	Personalens åsikter: "Konceptet "inre styrketräning" som idé"
sid 14-15.....	Personalens åsikter: "Åsikter om information, bokning, återkoppling och kommunikation".
sid 16-17.....	Personalens åsikter: "Åsikter om genomförandet".
sid 18-19.....	Personalens åsikter: "Uppfattning om hur det togs emot av eleverna".
sid 20-21.....	Personalens åsikter: "Förslag till förändringar/förbättringar".
sid 22-23.....	Personalens åsikter: "Behov/önskemål inför framtiden, gällande skolan förebyggande värdegrundsarb."
sid 24.....	Slutord och sammanfattning.

Utvärderingens
originalhandlingar
finns hos Annika Ryman,
skolförvaltningen.

Bakgrund

År 2005 fick jag, Göran Davidsson, uppdraget av min chef, Annika Ryman att fokusera på olika förebyggande insatser för eleverna i Enköpings kommuns grundskolor. Vid samma tid fick vi i ResursCentrum också ett uppdrag från Rombergaskolan. De ville ha kreativa idéer hur man kan jobba ihop nya grupper. Arbetet tillsammans med Ro resulterade i att jag byggde upp en samarbetsbana på Skälby. Detta resulterade till sist i ett värdegrundskoncept, Camp Kamrat, som riktade sig till samtliga grundskolor och som byggde på att eleverna, under en dag, kom till Skälby och fick ta del av olika värdegrunds upplevelser. De fick bla gå samarbetsbanan med målet att bli en bra fungerande grupp. Tre ord: Ansvar, samarbete och stil var viktiga ingredienser under hela dagen. Från ht 2005 tom ht 2006 besöktes Camp Kamrat av drygt 1500 elever. I en utvärdering kunde vi konstatera att Camp Kamrat var mycket uppskattat av både elever och personal, men tyvärr blev det i längden inte möjligt att driva Camp Kamrat på bara en ansvarig person.

Jag började fundera på ett annat, men ändå liknande, koncept. Vissa lärare hade efterlyst en uppföljning efter Camp Kamrat och vi bestämde till sist att ResursCentrum skulle slå ett slag för värdegrundsarbetet ute på skolorna. Jag utarbetade ett koncept som erbjöd värdegrundslektioner till elever i skolår F-5. Det fick namnet Inre styrketräning. Vi skickade ut information till de aktuella grundskolorna och omgående började intresserade skolor höra av sig för bokning.

Tio skolor i kommunen nappade på erbjudandet. En, Ro, Mu, Be, Gr, Sk, Li, Ko, Fj och Robinson har på ett eller annat sätt tagit del av Inre styrketräning under första delen av 2007 (mars-sept). Konceptet smygstartade egentligen under januari och kom igång, fullt ut, från mars månad. Trycket på bokningarna från skolorna/rektorererna blev stort. Eftersom jag inte visste om jag skulle få fortsätta med detta förebyggande värdegrundsarbete under ht 07, försökte jag fördela terminstiden rättvist mellan intresserade skolor. Trots att vissa skolor endast fick nöja sig med ett mycket komprimerat schema, i vissa fall endast en lektion per klass (Li), lyckades jag inte hinna med alla bokningar under vt 07. Efter att Fj har fått sin del, under början av denna termin (ht 07), kan jag dock dra ett streck efter "första varvet" för att sammanställa en utvärdering.

Nu (071005) har jag fått in de sista utvärderingsblanketterna från Fj och kan konstatera att jag sammanlagt har fått in 793 st utvärderingar från elever från nio olika skolor i kommunen: En, Ro, Mu, Be, Gr, Sk, Li, Ko, Fj. och 52 utvärderingsblanketter från personal.

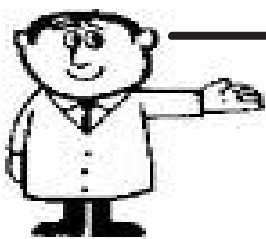
För att börja från början kan det vara bra att titta på utskicket som gjordes i början av feb 2007. (sid 3) Utskicket lades bla ut på rektorskonferensen och riktade sig till skolår F-5 i grundskolorna i Enköpings kommun.

/Göran Davidsson

Med fokus på ett förebyggande värdegrundsarbete i Enköpings kommuns grundskolor erbjuder ResursCentrum:

INRE STYRKETRÄNING

”Inre styrketräning” är värdegrundslektioner som vänder sig till skolår F-5. Lektionerna är ca 60 min och kan köras fristående eller i en serie. Grupperna kan variera från en klass till en större samling elever.

1. Kroppsspråk

Introduktion, presentation och tankar kring kommunikation. Gruppen får träffa ”Bråkan” som funderar på vad som krävs för att människor ska kunna leva och må bra.

2. Hållihopallihop!

Vi pratar om vikten av att alla i en grupp mår bra. Med hjälp av en ”miniklass” tittar vi tillsammans på vilka krafter som påverkar en grupp. Finns det grupper i gruppen? Hur känns det att hamna utanför? Hur hamnar man i ”innegänget”? Finns det mobbing på alla skolor? Vilka ingredienser finns det i ”Mobbingbrus”? Kan en klass fungera som ett skyddande paraply?

3. Att våga vara den man är.

En berättelse om fördelarna att vara annorlunda, inleder ett samtal om allas lika värde. Vem är normal? Är det normalt att vara annorlunda? Duger jag precis som jag är? Vad betyder unik? Är det viktigt att man tycker om sig själv? Vad är det för skillnad på självförtroende och självkänsla? Kan vi hjälpas åt att bygga självkänsla? Är alla i klassen lika mycket värda? Kan olika vara rättvist? Fungerar vår klass som ett paraply?

4. Respekt.

En kort berättelse inleder samlingen. Vad betyder ordet respekt? Hur känns det att bli kränkt? Vad innebär det att visa respekt? Vem är normal? Är det normalt att vara annorlunda? Vi pratar om självkänsla och gör ett experiment. Vad kan man göra för att stärka självkänslan? Vi får träffa masken ”Meta” (om han vågar komma fram). ”Bråkan” visar till sist varför han fått sitt namn

5. Jag bara skojade.

Samlingen inleds med en berättelse om en pojke som ofta hamnar i bråk. Tillsammans med ”Tråkan” samtalar vi om vad som är skoj...och för vem? Hur känns det att bli retad? Hur känns det att bli kränkt? Kan man bli sjuk om man blir retad ofta? Mår den som retas alltid bra? Vi pratar om ”den gyllene regeln” samt konsten att säga förlåt! Är allting bra efter ett förlåt? Kan man säga förlåt på olika sätt? Hur känns det att bli tvingad att säga förlåt?

Förlåt!

6. En god kamrat

Hur ska en bra kamrat vara? Bråkans kompis ”Håkan” gör entré. Vad är det för skillnad på en kompis, en bästis och en kamrat? Empati - Hur känns det? Vad betyder tillit? Hur är man om man är snäll? Kan man vara för snäll?

8. Inge Bråk.

”Inge Bråk” kommer till klassen i en koffert. Han är i en enda röra. Vi bygger upp Inge Bråk och repeterar lektionerna som varit. Vi sammanfattar vad vi bör tänka på om vi alla ska må bra, lära oss saker och trivas tillsammans.

7. Att välja väg!

En berättelse om att vandra i någons fotspår, inleder ett prat om hur vi kan nå våra mål. Ständigt gör vi olika val! Vad betyder mina val för mig och för andra? Hur påverkas jag och mina val av kompisar/datorer/TV/reklam/fröken/idoler/mamma och pappa. Är det viktigt att kunna att säga nej? Eleverna får träffa fåret ”Bråkan” - expert i konsten att säga nääää!

Inre styrketräning

mars-sept 2007

Enöglaskolan

ca åtta 60 min-lektioner/klass

- 3 A
- 5 B

Munksundsskolan

Tre 60 min-lektioner/klass

- 1B/2B
- 2A
- 3B
- 4A
- 4B
- 5A

Bergvretensskolan

Tio 60 min-lektioner/klass

- 1D
- 3A

Grillbyskolan Hela skolan

Tre 80 min-lektioner/grupp

- UPPTAKT Arb lag 2
- UPPTAKT Arb lag 1
- F-1 A.lag 1
- 2-3 A.lag 1
- 3-4 A.lag 1
- Femmorna A lag 1/2
- F1 A lag 2
- 2-3 Al ag 2
- 3-4 A lag
- Sexorna A lag 1/2

Skolstaskolan Hela skolan

Två 60 min-lektioner/klass

- 3-4
- 5-6
- F
- 1
- 2

Robinson Hela skolan

En 60 min-lektion/avdelning

- F-3
- 4-5

Rombergaskolan Hela skolan

Två/tre 60-min-lektioner + ytterligare en omgång i alla klasser

- Infokväll för föräldrar
- Kickoff med elever F-3
- Kickoff med elever 4-6
- F1 Planeten
- F1 Stjärnan
- 2-3 planeten A
- 2-3 planeten B
- 2-3 Stjärnan
- 4-5 Planeten
- 4-5 Stjärnan
- 5-6 Planeten
- 5-6 Stjärnan

Lillkyrkaskolan Hela skolan

En 80-min-lektion/klass

- 1:or
- 2:or
- 3:or
- 4:or
- 5:or
- 6:or

Korsängsskolan

En 60 min-lektion/klass

- 5A
- 5B

Fjärdhundraskolan Hela skolan

"Avgående klasser": ht 07 Två 60 min-lektioner

Övriga klasser vt 07(F-5) Tre 60 min-lektioner/klass)

- Blivande 6A
- Blivande 6B
- F
- 1:or
- 2 A
- 2 B
- 3 A
- 4 A
- 4 B
- 5 A
- 5 B

INRE STYRKE TRÄNING

Sammanställning av elevernas sammanfattning:

Det kom in 793 utvärderingar från elever.

Längst ner på utvärderingsblanketten (se nästa sida) skulle man sammanfatta sina åsikter om inre styrketräning. Här ser man en sammanställning av elevernas sammanfattning.

Min känsla:

9 st	7 st	16 st	112 st	404 st
2 st	4 st	39 st	64 st	63 st
1 st	9st	18 st	15 st	14 st
	2 st	3 st	2 st	3 st
3 st				2 st

Nytta för verksamheten

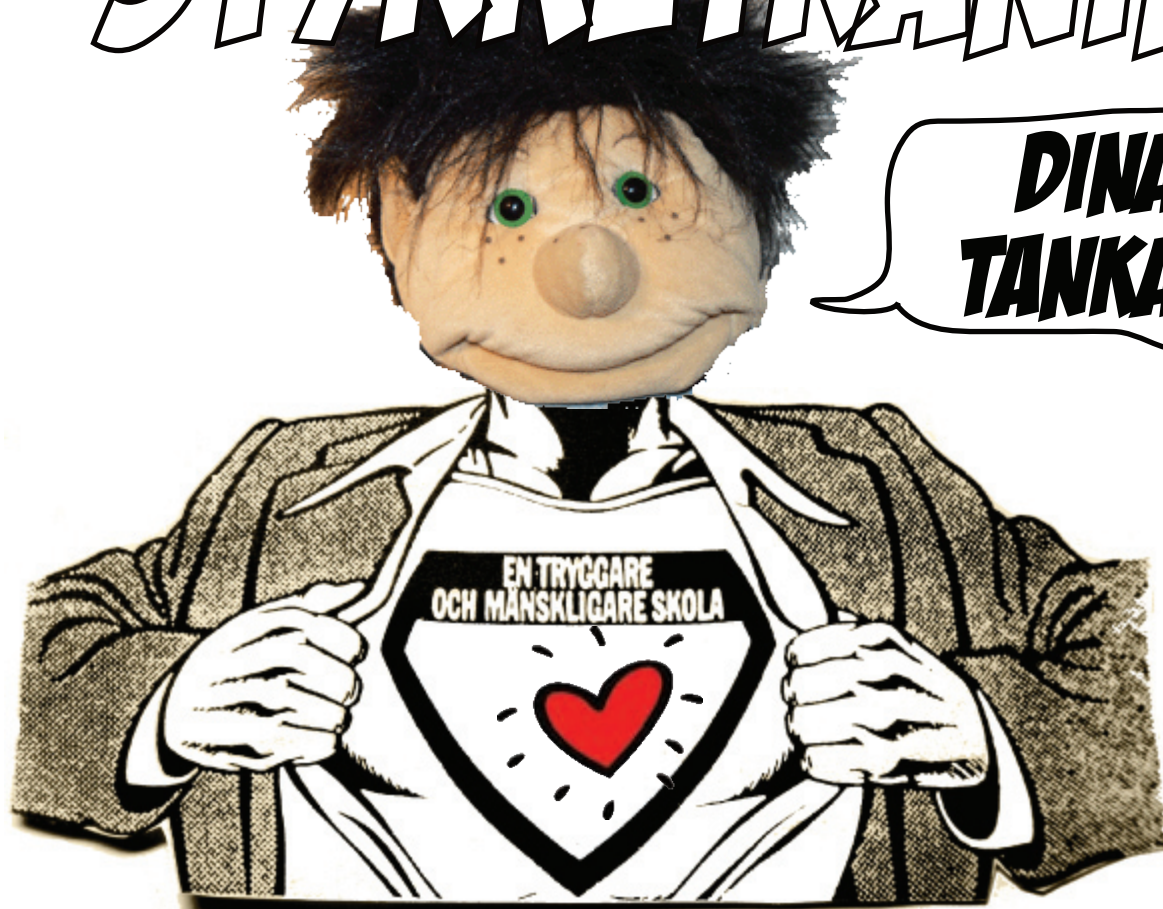
Därefter följer ett försök att sammanfatta elevernas övriga åsikter.

Elevernas kommentarer skrevs antingen under "Skriv en mening om Görans besök i klassen! Inre styrketräning" eller under rubriken "Mitt meddelande till Göran:" (se bilaga 2)

INRE STYRKETRÄNING

Elevernas
utvärdering

VT 2007

**DINA
TANKAR!**

HUR VIKTIGT VAR BUDSKAPET?

JÄTTEVIKTIGT!

VIKTIGT!

INTE VIKTIGT!

EXTRA!

1. **SKRIV EN MENING OM GÖRANS BESÖK I KLASSEN! - INRE STYRKETRÄNING:**

2. **MIN KÄNSLA NÄR JAG TÄNKER PÅ BESÖKEN...**

3. **HUR MYCKET NYTTA VAR DET FÖR MIG/KLASSEN?**

4. **HAR VI FORTSATT ATT PRATA OM
"INRE STYRKETRÄNING" I KLASSEN?**

JÄ! NEJ!

○ MYCKET!
○ LITE!

5. **MITT MEDDELANDE TILL GÖRAN:**
Om vad som helst!

Fortsätt gärna på baksidan...

Hälsningar från:

Namn: _____ klass: _____

☐ Jag vill vara anonym! Min skola: _____

goran.davidsson@enkoping.se

Elevernas åsikter:

Ett försök att sammanfatta elevernas kommentarer

SKRIV EN MENING OM GÖRANS BESÖK I KLASSEN! - INRE STYRKETRÄNING:

Först en kommentar från en elev. En kommentar som poängterar att inre styrketräning inte ska ses som ett fristående inslag, utan har som mål att starta tankar och processer bland vuxna och barn där kamratskap och mående hamnar högt upp på klassens agenda:

”Göran, jag var retad innan vi burjade med inre styrketräning och jag blir det fortfarande. Vad ska jag göra?”

Åtta elever var tydliga med att de var negativa och har skrivit att det var dåligt/tråkigt/långtråkigt eller att de inte vill att jag kommer igen:

1) ”Det var långtråkigt att lyssna på han”, 2) ”Kom inte hit ieng!”, 3) ”Jag tikte det var dålit”, 4) ”Det var dåligt”, 5) ”Lite tråkigt”, 6) ”Kul fast långtråkigt”, 7) ”Jag tycker det var tråkigt” 8) ”Boring”

De allra flesta (se sammanfattningen på sidan innan) var dock positiva: ”Det var gette bra att du kom.”, ”Det var det bästa jag har varit med på!”, ”Jag önskar att du kommer tillbaka till vår skola.”

En del menar att besöken gjort att de fått bättre självförtroende. ”Jag vara bara med på sista besöket och då bestämde jag mig för att välja den rätta vägen. Jag vill bara säga att det känns som om mitt självförtroende har stärkts efter dina besök.”

En annan elev från samma skola har liknande budskap:

”Efter dina besök så har jag fått bättre självförtroende. Hon skriver vidare: ”Efter Görans besök så vara jag verkligen säker på att välja den rätta vägen”

Ytterligare elever skriver: ”Jag vill bara tacka dig för att du fick mig att inse hur viktigt det är att vara sig själv! Du fick mig att öka mitt självförtroende! Tack ennu en gång! Det är guld värt!”
”Det kändes bra. Man vart liksom lite starkare.”

Elevernas utvärdering visade på en stor tacksamhet bland många av eleverna.

En elev skriver tex: ”Tack fö att vi fik vara me.”

En annan skriver: ”Hej Göran! Jag tycker att det var bra att du kom till oss för att jag lärde mig saker som jag inte visste. Så tack”

”Tack för att du hade tid att besöka oss!”

”Jag skulle vilja tacka Göran för allt han sa och gjorde och en stor hjälp. Tack så mycket för en tröst på vägen i livet.”

Efter en dag med två lektioner (kortkurs) i skolår 5 skrev eleverna bla:

”Det fick mig att inse saker. Det fick nog många att ställa om sig”

”Det gav mig nåt att tänka på”

”Det fick mig att tänka efter vad som har hänt under åren”

”Det fick mig att tänka. Kom hit nästa år också”

Elevernas åsikter forts:

"Det var ett bra besök, man fick lära sig mycket"

"Det var kul och lärorikt. Finns det fler än du som lär ut sånt här?"

"Jag vill att du ska komma tillbaka för jag vill höra mera om inre styrketräning och kammirat"

"Jag hoppas att du kåmer tillbaka. Jag lengtar efter dej."

En del använde sig av korta kraftuttryck: *"Det var megabra!" "Det var fett bra!"* Andra var tydligare med att mer detaljerat berätta vad det var de uppskattade mest: *"Hej Göran! Jag tyckte att det var bra för att man fick tänka själv på vad du sa! Föressten jag hoppas att du, Bråkan, Håkan och Bråkan mår bra! Kom och hälsa på igen. Kram"*

Många utvärderingar tyder på att konceptet även fungerar på sexor:

"Hej Göran! Det du sa va jätte viktigt för mig. Tack för det."

"Alla har tagit ett steg framot. Det var bra för någon gång behöver man det du pratade om"

"Jag tycker det var jätte bra. Fortsätt som du gör."

"Alla är stjärnor! Kom till min klass igen Du gör ett jättebra jobb!"

"Super, super bra!! roligt var det alltid!! Synd att vi 6:or fortsätter till nästa skola. Men jag hoppas att du kommer tillbaks. Det var så roligt att höra dig berätta och allt du visa oss! Det var roligt, superroligt från början till slut."

Många kommentarer tyder på att lektionerna hade rätt fokus:

"Jag tycker det var bra. jag tror att man respekterar varandra lite mer. Ha det bra."

"Han förklarar tydligt och känner värkligen hur det är för vissa barn. Det är jätte kul att du kommer till våran skola."

"Jag tycker det var kul när du var här. Jag vill göra det flera gånger, men det kanske inte går! Du prata mycket om så jag känner, jag fick bra svar på frågor! Den där berättelsen du sa om pojken som gjorde andra ledsna den var bra tycker jag! Tack för besöket."

"Ditt besök skulle absolut behövas i min förra skola."

Fortsätt med det du gör. Det kan hjälpa många."

"Det var kul och jag fick lära mig mycket"

Jag tyckte att det du pratade om var intressant och lärofyllt (och roligt)."

"En superbra idé och man lär sig mycket. Du ska fortsätta med de här. Det är roligare och få se en massa saker istället för att bara lysna på en som pratar. Jag lär mig mer och det blir inte tröttsamt."

"Jag tycker att det var kul när du var här. Du måste tycka att du har världens bästa jobb. För det verkar i alla fall som det."

"Jag tycker du ska fortsätta med inre styrketräning det var jätte kul och man lärde sig mycket."

"Fortsätt med det här jobbet."

"Det var kul och viktigt och man lärde sig mycket"

"Du hade bra saker att säga"

"Det var jätteroligt, jag tror dom flesta lärde sig utav det!"

"Jag tyckte det var jätteroligt och bra för klassen. Man lärde sig mer om hur man ska bete sig."

"Det var kul och nödvändigt."

"De (besöken) gjorde oss till bättre vänner"

"Han var bra på att berätta allt det här. Jag tycker det var bra att han kom och berättade det här."

"Det var lärorikt. Fortsätt att prata med skolor och klasser. Det är nyttigt!"

Humor har varit en viktig ingrediens i lektionerna

En elev skriver en kommentar som gör att man funderar på hur vissa elever ser på ordet

"lektioner": "Jag tycker Görans lektioner är roliga, men bra!"

Inre styrketräning fokuserar på värdegrundsfrågor i gruppen.

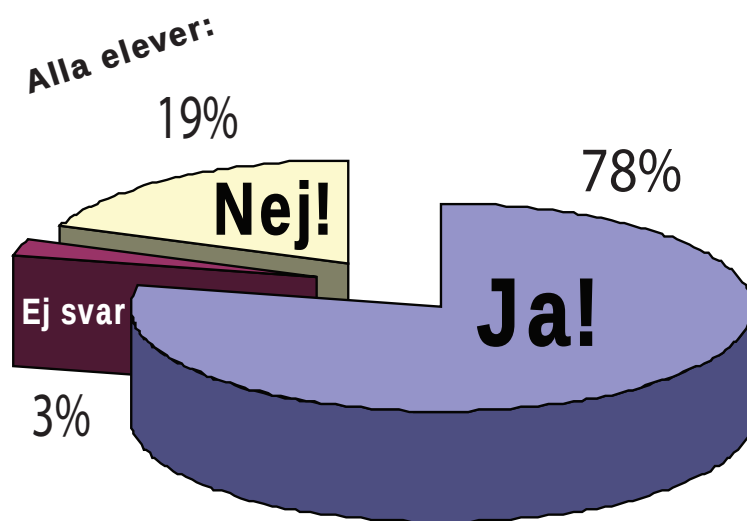
Målet är att eleverna på ett enkelt och lättsamt sätt ska ta till sig kunskap och tankar kring frågor som rör vår värdegrund. Lektionerna har också som syfte att inspirera personalen till fortsatt värdegrundsarbete i gruppen.

Lektionerna sker oftast i en klass, en gång i veckan, under ett par veckors tid. Syftet och förhoppningen är att personalen mellan lektionerna fortsätter en dialog på samma tema och på så sätt kan hålla värdegrundsarbetet levande i gruppen.

På frågan, som ställdes till eleverna, om de efter styrketräningslektionerna fortsatt att prata om inre styrketräning i klassen, får vi en liten signal på om den sistnämnda förhoppningen slagit väl ut.

Har vi fortsatt att prata om

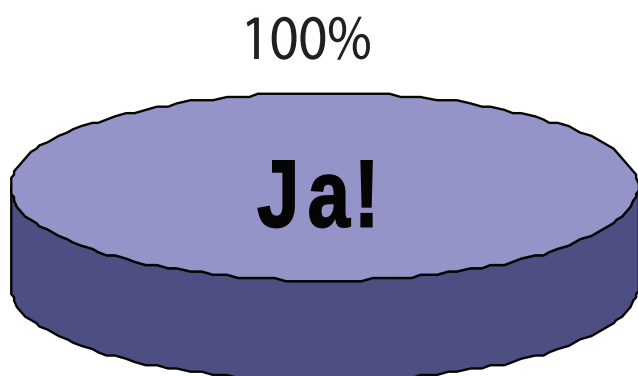
INRE ♥
STYRKE
TRÄNING
i klassen?

78% av samtliga elever menade att man fortsatt att prata om Inre styrketräning i klassen.

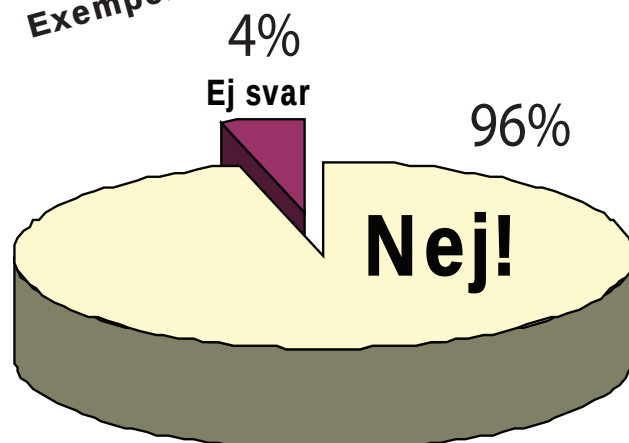
Skillnaden på hur eleverna uppfattat om man fortsatt att prata om inre styrketräning i klassen, eller inte, var stor mellan skolor och klasser.

Exempel 1

Samtliga elever (1-3) på Fjärdhundraskolan svarade "Ja" på frågan om de fortsatt att prata om Inre styrketräning i klassen.

Exempel 2

På andra skolor hade eleverna en annan uppfattning. I en klass svarade alla utom en "Nej" på samma fråga.

INRE STYRKE TRÄNING

Sammanställning av personalens sammanfattning:

Det kom sammanlagt in 52 st utvärderingar från personal.

Längst ner på utvärderingsblanketten (se nästa sida: bilaga 3) skulle man sammanfatta sina åsikter om inre styrketräning. En av utvärderingarna var från ett arbetslag med 4 st klasser. De hade valt att fylla i en gemensam blankett. Denna utvärdering har här sammanställts som 4 st.

Min känsla:

			2 st	41 st
		1 st		4 st
			5 st	2 st

Nytta för verksamheten:

På nästa sida kan man se hur personalens utvärderingsblankett såg ut (bilaga 3).

Därefter följer ett antal sidor med personalens övriga åsikter.

Utvärderingarnas **samtliga** kommentarer är nedskrivna och grupperade efter respektive ämne.

Efter kommentarerna står, i de fall det skrevs, skolans namn och resp. åldersgrupp.

Utvärdering av...

**INRE
STYRKETRÄNING**☐ Skolår F-3☐ Skolår 4-6

Skola:

1. Konceptet: "Inre styrketräning" som idé:

2. Åsikter om information, bokning, återkoppling och kommunikation:

3. Åsikter om genomförandet:

4. Uppfattning om hur det togs emot av eleverna:

5. Förslag till förändringar/förbättringar:

6. Behov/önskemål inför framtiden, gällande skolans förebyggande värdegrundsarbete:

7. Ringa in passande symbol...

Konceptet: "Inre styrketräning" - **Min känsla:**

8. Ringa in passande symbol...

Konceptet: "Inre styrketräning" - **Nytta för verksamheten:**

**Skickas per internpost till:
Ulla Andersson, skolförvaltningen**

Tack för hjälpen!

/Göran Davidsson, ResursCentrum
goran.davidsson@enkoping.se

Konceptet ”Inre styrketräning” som idé:

(Samtliga kommentarer)

1. ”Mycket bra.” (4-6)
2. ”Nyttigt, viktigt och det finns ett stort behov av detta.” (Be F-3)
3. ”Mycket bra. Många barn behöver stärkas.” (Mu F-3)
4. ”Precis vad min klass behövde (och egentligen behöver, behovet kan ju aldrig upphöra.) Det var bra att någon utifrån kom in och rörde om i grytan.” (En 4-6)
5. ”Mycket bra kreativt och bra tydlig struktur.” (Sk F-3)
6. ”Suveränt!! Barnen fick höra samma sak som ”vi tråkiga lärare” tjatar om hela tiden. MEN de fick höra det av en annan vuxen på ett roligare och positivare sätt. (Gr 4-6)
7. ”Kanonfint!” (Gr F-3)
8. ”Bra för att stärka barnen, viktigt att få veta alla är olika men lika värda.” (Gr 3-4)
9. ”Jättebra! Det är bra ämnen som tas upp och aktuella.” (Gr F-6)
10. ”Bra för att stärka sitt självförtroende.” (Gr F-3)
11. ”Mycket bra. Borde vara ett stående inslag i skolan.” (Gr 4-6)
12. ”Ett bra komplement till vår berggrund.” (Be F-3)
13. ”Mycket bra koncept.” (F-3)
14. ”Nytt och bra.” (Mu F-3)
15. ”Bra.” (Li 4-6)
16. ”Toppen.” (Mu 4-6)
17. ”Mycket bra och framför allt nyttigt bland dagens ungdomar.” (Gr F-3)
18. ”Mycket bra! Bråkan gör att det är allvar med en glimt i ögat = Pekpinnar kan hos en del barn bli trots istället.” (Li F-3)
19. ”Ett bra sätt att förstå värdegrunden i förhållande till sig själv och andra.” (Li F-3)
20. ”Superbra och nödvändigt idag när vassa armbågar, ”stor” mun och egoismen härskar hos många grupper.” (Li F-3)
21. ”Mycket bra! Sådant behövs!” (Li 4-6)
22. ”Bra!” (Li F-3)
23. ”Det har varit mycket bra. Skönt att det kommer någon utifrån, det ger lite mer tyngd då.” (Be F-3)
24. ”Det har varit jättebra. Det har givit oss mycket.” (Be F-3)
25. ”Mycket bra!” (Gr F-6)
26. ”Behövs i dagens skolor.” (Sk F-3)
27. ”Bra. Det behövs.” (Sk F-3)
28. ”Mycket bra koncept. Värdegrundsarbetet är vår ryggrad. Vi måste ha det med oss i allt vi gör med barnen.” (Sk 4-6)
29. ”Mycket bra!” (Sk 3-4)
30. ”Mycket bra! Alla behöver stärka sitt självförtroende och reflektera över sitt eget handlande.” (Gr F-3)
31. ”En mycket bra idé som känns ”rätt” just nu.” (Ro F-3)
32. ”Bra idé- lätt för barnen att förstå – en kul benämning”
33. ”Bra, åskådligt, konkret”
34. ”Mycket bra.”
35. ”Bra! Ett svårt område för många av oss ”vuxna” som använder stora (svåra) ord som går över huvet på eleverna.”
36. ”Otroligt positivt.”
37. ”Mycket bra, eleverna tar till sig inf. Bättre av ”känd” utomstående som de har förtroende för.”
38. ”Mycket bra.”

39. "OK. Bra. Gärna mer."
40. "Bra."
41. "Bra."
42. "Mycket bra! Eleverna "greppar" direkt vad det är frågan om. Att bli starkare! Våga stå för sina åsikter, våga säga nej, välja rätt väg. osv"
43. "Mycket bra för att stärka barnens självförtroende."
44. "Jag var inte med själv. Men alla elever och personal jag pratat med har varit mycket positiva."
45. "Jättebra. De är någon som jag efterfrågat länge."
46. Mycket bra idé. Ngt som tas upp på ett kul sätt. (fj D-laget 4-6)
47. Mycket bra (fj 1-3)
48. Lysande! (fj 1-3)
49. Mycket bra! Helt i linje med skolans värdegrundsarbete och Ingels "vett o etikettarbete". Bra att det handlar om att stärka upp elevens självförtroende, bygga upp deras styrka att stå emot & våga vara sig själva. (fj 1-3)
50. –
51. Det behöver vi mycket av och genomfört på detta spännande sätt blir det lättare att ta till sig. (fj 1-3)
52. En mycket spännande idé.(fj 1-3)

Personalens åsikter:

Åsikter om information, bokning, återkoppling och kommunikation: (Samtliga kommentarer)

1. "Mycket bra." (4-6)
2. "Har fungerat bra på alla vis. Dvs via mail, telefonkontakt och personlig kontakt." (Be F-3)
3. "Bra info. Trevligt att träffa dig innan och tillsammans planera genomförandet. Tyvärr har vi inte haft någon träff efteråt, vilket varit bra." (Mu F-3)
4. "Smidigt och fylligt." (En 4-6)
5. "Enkäten lite svår för yngre barn ettor tex." (Sk F-3)
6. "Bra att Göran kom ut och vi alla lärare pratade med honom om våra tankar." (Gr 4-6)
7. Information: "Tydlig." Bokning: "OK." Återkoppling: "Vi själva (personal) kunde gjort mer." kommunikation: "OK." (Gr F-3)
8. "Funkat bra, vi har fått vara med och tycka till och du har tagit dig tid att komma ut på skolan för att prata med oss personal." (Gr 3-4)
9. -
10. -
11. "Fungerade mycket bra." (Gr 4-6)
12. "Det har fungerat mycket bra." (Be F-3)
13. "Kontakten med Göran fungerade mycket bra via mail, träff på skolan. Kände att vi kunde påverka innehållet samt att få feedback på våra tankar och idéer." (F-3)
14. "Fungerade alldeles utmärkt." (Mu F-3)
15. "Fungerade bra." (Li 4-6)
16. "Allt har fungerat perfekt." (Mu 4-6)
17. "Mycket bra & positivt från början till slut! Utvärderingen kom kanske lite sent." (Gr F-3)
18. "OK." (Li F-3)
19. "Fungerade bra." (Li F-3)
20. "Bara positivt." (Li F-3)
21. -
22. -
23. "Vi har ju haft en fast återkommande tid, det har varit bra." (Be F-3)
24. "Det har varit bra med återkommande tider." (Be F-3)
25. "Mycket bra." (Gr F-6)
26. "Fungerade bra!" (Sk F-3)
27. "Fungerade bra!" (Sk F-3)
28. "Det har fungerat bra för oss." (Sk 4-6)
29. "Helt OK! Bra att vi planerade och bokade tider tillsammans i god tid." (Sk 3-4)
30. "Klart och tydligt. Bra med dina besök innan med oss i personalen. Du var också mycket tydlig vid mailkontakten." (Gr F-3)
31. "Bra." (Ro F-3)
32. "Klart och tydligt." (Ro F-3)
33. "Utmärkt." (Ro F-3)
34. "Bra." (Ro 4-6)
35. "Fungerade bra." (Ro F-6)
36. "Fungerar enligt mig alltid bra trots att det är upptagna personer från alla håll. Jag har dock tagit lite ansvar VT -07." (Ro 4-6)
37. "Bra." (Ro 4-6)
38. -
39. "OK." (Ro 4-6)
40. -

41. "Bra Göran har kommit till skolan och vi kan föra en dialog direkt.." (Ro 4-6)
42. "Inga åsikter. Väldigt flexibelt, vilket är bra!" (Ro 4-6)
43. "Lätt att få all inf. Som behövs av Göran." (Ro F-3)
44. -
45. "Jättebra. Det är något som jag efterfrågat länge." (Ro F-3)
46. Toppen! (fj D-laget 4-6)
47. Mycket bra (fj 1-3)
48. Allt mycket bra. Göran mkt mån om att allt fungerar. (fj 1-3)
49. För oss har det fungerat bra. Vi hade två kontaktpersoner här som bokade och inf. Oss om tider. (fj 1-3)
50. -
51. Helt OK. (fj 1-3)
52. Mycket bra! (fj 1-3)

Åsikter om genomförandet:

(Samtliga kommentarer)

1. "Intressant och fängslande." (4-6)
2. "Vi uppskattar vänlighet, bestämdhet och humor. Väcker barnens intresse. (Be F-3)
3. Bra upplägg med dockorna och all övrig åskådlig rekvisita. Roligt och lättförståeligt." (Mu F-3)
4. "Bra planering tillsammans med klasslärare." (En 4-6)
5. "Bra, lättsamt, tydligt, roligt." (Sk F-3)
6. "Suveränt!" (Gr 4-6)
7. "Fantastiskt! Svårt att toppa!" (Gr F-3)
8. "Roligt på ett enkelt och tydligt sätt." (Gr 3-4)
9. "Väldigt roligt och tydligt med alla visuella hjälpmedel." (Gr F-3)
10. "Bra, barnen tyckte det var roligt. Det blev inte så utdraget, hände något hela tiden." (Gr F-3)
11. "Mycket bra. Fångade elever från alla åldrar." (Gr 4-6)
12. "Toppen! Camp Kamrat extra + " (Be F-3)
13. "Mycket proffsig! Göran är otroligt duktig på det han gör." (F-3)
14. "Bra innehåll. Roligt och engagerande." (Mu F-3)
15. -
16. "Bra, populärt med massa rekvisita som fångar elevernas uppmärksamhet." (Mu 4-6)
17. "Kanon. Kreativt och levande." (Gr F-3)
18. "Du är duktig och får barnen med dig!" (Li F-3)
19. "Bråkan mycket populär. Tydligt och konkret på barnens nivå. Pedagogiskt och fantasifullt framförande." (Li F-3)
20. "Du är suverän på att fånga barnens uppmärksamhet och se alla." (Li 4-6)
21. "Bra! Barnen var med hela tiden." (Li 4-6)
22. -
23. "Väldigt bra. Väskorna och Bråkan var en given succé." (Be F-3)
24. "Mycket bra. Väskorna med alla dina grejer "superbra" " (Be F-3)
25. "Mycket bra." (Gr F-6)
26. "Bra kontakt med barnen!" (Sk F-3)
27. "Roligt och lagom långt." (Sk F-3)
28. "Första gången blev vi för stor grupp (40 st). Andra gången var jag inte med." (Sk 4-6)
29. "Du Göran är verkligen rätt man på rätt plats! Att kunna fånga elevernas intresse, skapa engagemang i så viktiga frågor samtidigt som du underhåller och roar är helt unikt!" (Sk 3-4)
30. "Bra! Klart och tydligt utan pekpinnar. Du har stor förmåga att känna av en grupp och tar in anpassad information. Roligt!" (Gr F-3)
31. "Varierande, tydligt, pedagogiskt. Helt enkelt mycket bra!" (Ro F-3)
32. "Bra med rel. Små grupper – alla delaktiga." (Ro F-3)
33. "Jättebra." (Ro F-3)
34. "Jättebra. Fångar elevernas intresse." (Ro 4-6)
35. "Berättelser är toppen." (Ro F-6)
36. "Kan ej säga, eftersom jag som person inte deltog i något pass pga annat arbete (Vilket jag är ledsen för)." (Ro 4-6)
37. "Bra med flera träffar per grupp. Roliga "tillhör" tex såpbubblor." (Ro 4-6)
38. "Mycket bra." (Ro F-6)
39. "Mycket bra i klassen." (Ro 4-6)
40. "Allt flöt mycket bra. Symbolerna för reglerna för hur man är en bra kamrat var bra och lätta för mig att använda i senare diskussioner. Spikarna i planket." (Ro F-3)

41. "Bra med flera tillfällen under en period." (Ro 4-6)
42. "Strålande! Göran är så självklar i sitt interagerande med eleverna. Dom känner att han är på riktigt." (Ro 4-6)
43. "Mycket medryckande och intressant." (Ro F-3)
44. -
45. "Det har trollbundit och påverkat barnen. 5+." (Ro F-3)
46. Kanske ngt långa pass att sitta still. Kul rekvisita som skapade spänning o nyfikenhet. (fj D-laget 4-6)
47. Kanon. (fj 1-3)
48. Toppenidé att låta en docka läras av barnen. Visa med symboler som koms ihåg mkt bra. (fj 1-3)
49. Mycket bra. Bra och åskådligt. Bra att knyta an till saker att "hänga" upp ord och begrepp på. Tex öron, blomma, bubblor osv. Bra att prata genom dockan "Bråkan". Bra med "bubblorna" som illustration även om just ordet respekt är svårt. (fj 1-3)
50. Genomfört med omtanke och struktur! (fj 1-3)
51. Suveränt! Åskådligt och bra. Eleverna har verkligen snappat vad det handlar om. (fj 1-3)
52. Mycket väl genomtänkt och genomförande. (fj 1-3)

Uppfattning om hur det togs emot av eleverna:

(Samtliga kommentarer)

1. "Positivt." (4-6)
2. "Barnen var intresserade och längtade efter Görans och Bråkans besök. Efter det första besöket blev barnen uppspelta efteråt, men det blev lugnare efterhand." (Be F-3)
3. "Mycket uppskattat. Vill att du kommer igen. Kommer ihåg mycket. "Bråkan" var bäst!" (Mu F-3)
4. "De var positiva och angelägna." (En 4-6)
5. "Bra, barnen var väldigt positiva." (Sk F-3)
6. "Bra, de väntade med spänning till det var dags för nästa lektion." (Gr 4-6)
7. "Som tvättsvampar. "Bubblan" har vi nu använt som begrepp i ett åtgärdsprogram." (Gr F-3)
8. "Positivt, de längtade till nästa besök." (Gr 3-4)
9. "Alla verkade uppskatta det." (Gr F-3)
10. "Mycket bra, kanske framför allt för att få träffa bråkan." (Gr F-3)
11. "Mycket bra. Fångade elever från alla åldrar. Många saknade dig och Bråkan men honom har vi bild på tavlan." (Gr 4-6)
12. "Jubel av barnen. Håkan bråkan och vikarien var bäst + Camp Kamrat." (Be F-3)
13. "Eleverna var förväntansfulla och engagerade." (F-3)
14. "Barnen var väldigt engagerade." (Mu F-3)
15. "OK, men det var en ganska lång presentation av dig så vissa förstod inte riktigt vad ämnen du skulle prata om var." (Li 4-6)
16. "Mycket positivt! De förstod allvaret trots att vissa saker sades på ett roligt sätt." (Mu 4-6)
17. "Bara positivt. Dina besök var efterlängtrade." (Gr F-3)
18. "Helt OK." (Li F-3)
19. "Eleverna visade stort intresse och stor inlevelse." (Li F-3)
20. "Fantastiskt. Alla bara sög i sig och var engagerade och berörda. Vi har pratat mycket om en god kamrat. Faktiskt alltid när det varit strul. Tack Göran för en rolig förmiddag! Bara nöjda kommentarer. Har använt uttrycket "En god kamrat" i många situationer, konkret och lätt att återkoppla till din lektion. Du fick min "stökpelle" att vilja rita och skriva på egen hand på baksidan av enkäten. Annars blir det bara det han måste och så lite som möjligt. Härligt!" (Li F-3)
21. "Bra och nyttigt men det behövs en uppföljning för att bli ännu bättre." (Li 4-6)
22. "Mycket bra." (Li F-3)
23. "Det har varit lite blandat, men budskapet har i alla fall nått dem alla." (Be F-3)
24. "Det var lite blandade åsikter. Men budskapet har nog nått fram till alla." (Be F-3)
25. "Eleverna tyckte mycket om det. De såg fram mot Görans besök." (Gr F-6)
26. "Alla var nöjda!" (Sk F-3)
27. "Bra de berättar och funderar mycket om Bråkan. Bra med en docka att relatera till." (Sk F-3)
28. "De vill ha mer av dig. Kanske mindre grupper (halvklass) vid 3-5 tillfällen under en termin. Gärna i tema." (Sk 4-6)
29. "Samtidigt som de lät sig roa." (Sk 3-4)
30. "De tyckte det var så roligt och spännande. Alla dina dockor gjorde succé, bra sätt med handdockor som är informationsbärare." (Gr F-3)
31. "Mycket positivt"
32. "Eleverna var förväntansfulla inför mötet med Göran o "Bråkan". Bra när budskapet kommer från en omtyckt och respekterad vuxen + docka
33. "Intresserade, koncentrerade, aktivt lyssnande elever." (Ro F-3)

34. "Positivt. Många elever återberättar gärna om träffarna och vad som sas och gjordes." (Ro 4-6)
35. "Mycket positivt." (Ro F-6)
36. "Mycket positivt när de efteråt delgett mig vad de gjort och framför allt pratat om." (Ro 4-6)
37. "Bra. Göran fångade snabbt elevernas intresse och fick dem att tänka till på ett bra och naturligt sätt." (Ro 4-6)
38. "Eleverna var mycket positiva." (Ro F-6)
39. "Alla vågade inte säga sin mening. Vissa talade gärna." (Ro 4-6)
40. "Mycket bra. Många pratade länge om besöket och använde bildspråket de fått." (Ro F-3)
41. "De flesta eleverna har varit mycket intresserade och engagerande." (Ro 4-6)
42. "Mycket bra." (Ro 4-6)
43. "De lyssnade och tog till sig budskapet genast." (Ro F-3)
44. -
45. "Mycket bra. Det blev många ringar på vattnet. Har hört spridda kommentarer på skolgården om bubblor." (Ro F-3)
46. Mycket positivt. (fj D-laget 4-6)
47. Mycket bra. (fj 1-3)
48. Mkt bra, efterlängtnad, efterfrågad. (fj 1-3)
49. Mycket positivt. Barnen tyckte att det var både roligt, lärorikt och spännande.
"Budskapet" gick fram på ett bra sätt och rekvisitan hjälpte till att komma ihåg vad vi ska tänka på. (fj 1-3)
50. Det Göran talat om har "fastnat" i minnet hos barnen som bilder av blomman, örat... Så bra att det var Bråkan och inte barnen som behövde hjälp. (fj 1-3)
51. Eleverna var verkligen glada åt dessa stunder. (fj 1-3)
52. Eleverna var stormförtjusta. (fj 1-3)

Personalens åsikter:

Förslag till förändringar/förbättringar:

(Samtliga kommentarer)

1. "Det skulle vara återkommande 40 min två gånger i månaden." (4-6)
2. "Vi är nöjda som det är." (Be F-3)
3. "Något kortare pass, gärna lite mer bensträckare. Vi kunde haft en mindre grupp. Två klasser tillsammans var lite trångt och svårt för alla att se." (Mu F-3)
4. "Det är redan ett flexibelt projekt." (En 4-6)
5. -
6. -
7. "Riktade förslag att göra i klasserna till nästa tillfälle. Ge uppdrag till oss!" (Gr F-3)
8. "Tips på hur vi i klasserna kan arbeta vidare." (Gr 3-4)
9. "Ge någon sorts uppföljningsmaterial att jobba med efter att du lämnat skolan." (Gr F-3)
10. Var bra, trycka ännu mer på att klasskamrater skall vara snälla mot varandra "bra kamrater" (Gr F-3)
11. "Kanske lite längre praktiska övningar. Mer historier om barn (kan ju vara påhittade, men) som beskriver olika situationer." (Gr 4-6)
12. "Lättare att ta sig till Camp Kamrat. Nu får föräldrarna skjutsa." (Be F-3)
13. "Hade gärna haft en mindre grupp. Vi var ca 35 elever. Det var vi som önskade detta, men nästa gång skulle jag hellre ha mindre grupper." (F-3)
14. -
15. -
16. "Inga. Det är bra som det är." (Mu 4-6)
17. "Lite mer tid i varje klass om det skulle vara möjligt." (Gr F-3)
18. "Fortsätt som du nu har börjat." (Li F-3)
19. -
20. "Fortsätt!! Utveckla och gör "påbyggnadskurser" " (Li F-3)
21. "Uppföljning. Kanske kan du skicka ut ett förarbete innan?" (Li 4-6)
22. -
23. "Ingenting! Det är bra som det är." (Be F-3)
24. "Det är bra som det är." (Be F-3)
25. -
26. "Svår enkät för förskoleklassen. "Gubbarna" känner de igen och använde." (Sk F-3)
27. "För svår enkät för förskoleklass. Gubbarna var bra." (Sk F-3)
28. "Du borde klona dig, så du kan göra dubbelt så många besök. Finns det någon som kan ge dig assistans?" (Sk 4-6)
29. "Bättre än så här kan det inte bli! Jo om vi får möjlighet till tätare besök kan det bli ännu bättre. Vi (jag) vill ha mer av Göran!" (Sk 3-4)
30. -
31. "Kanske någon/några passande praktiska övningar som hör till "inre styrketräning", samarbete mm?" (Ro F-3)
32. "Bra med ännu mer praktiska övningar." (Ro F-3)
33. "40 min-pass bättre än 60 min. för de yngre åldrarna." (Ro F-3)
34. -
35. -
36. "Att jag som lärare i gruppen hade haft en chans att delta för att enklare kunna knyta an till det gruppen pratat om (Inte ditt förändringsarbete Göran utan vårt/mitt.)" (Ro 4-6)
37. -
38. -

- 39. "Fler tillfällen, återkommande under terminen." (Ro 4-6)
- 40. -
- 41. -
- 42. "Är nöjd!" (Ro 4-6)
- 43. -
- 44. -
- 45. "Det skulle vara bra med en uppföljning av detta ca en gång per termin för att hålla allt levande" (Ro F-3)
- 46. Att se till så att utrymmet fördelas i gruppen ...RESPEKT (ff D-laget 4-6)
- 47. -
- 48. Ändra inte ett vinnande koncept. (ff 1-3)
- 49. -
- 50. Jag tycker allt var mycket bra. (ff 1-3)
- 51. -
- 52. -

*Behov/önskemål inför framtiden,
gällande skolans förebyggande värdegrundsarbete:
(Samtliga kommentarer)*

1. "Stöttning, typ den du gjort Göran." (4-6)
2. "Återkom gärna med nya idéer. Behovet är stort." (Be F-3)
3. "Vore bra om vi fick en uppföljning nästa läsår. Detta innehåll måste upprepas ideligen!" (Mu F-3)
4. -
5. "Vi måste hela tiden ha olika idéer att jobba vidare både praktiskt och med "ord".
(Sk F-3)
6. "Fler besök av Göran. Han borde gå ut till alla skolor. Det kanske är så att de skolor som skulle behöva höra det inte anmäler sitt intresse." (Gr 4-6)
7. "Vi på Grillby måste komma till skott med ett nytt värdegrundsarbete!" (Gr F-3)
8. "Uppföljning." (Gr 3-4)
9. -
10. "Att följa upp detta så att efter dina besök skolorna fortsätter att prata om inre styrketräning." (Gr F-3)
11. "Jag känner att jag och min kollega här på skolan skulle ha stor glädje av att du kom ut igen under höstterminen." (Gr 4-6)
12. "2:orna vill besöka Camp kamrat. Kick off + fortsättning. Förslag till lättare samarbetsövningar för förskoleklass + 1:or som vi kan använda oss av hemma i skolan"
(Be F-3)
13. "Jag tycker att hela skolan skulle ha en gemensam upptakt och arbeta målinriktat med värdegrundsarbete." (F-3)
14. "Man måste repetera och reflektera tillsammans med eleverna över innehållet. Jag ser att elever skriver att vi inte har pratat vidare om ämnet. Det har vi, men jag kan varken trolla eller buktala." (Mu F-3)
15. -
16. "Jag tror att några besök i varje klass någon gång under "lågstadiet" och någon gång under "mellanstadiet". (Mu 4-6)
17. "Detta behövs följas upp med jämna mellanrum, sen beror det på vilken grupp man har angående ämne att ta upp. Jag önskar att du kom tillbaka!!" (Gr F-3)
18. "En återkoppling med dig och barnen skulle vara bra. ev i höst." (Li F-3)
19. "Vi vill gärna ha ett besök per läsår eller vart annat. Helst sen höst i F-klassen." (Li F-3)
20. "Fortsätt!! Utveckla och gör påbyggnadskurser." (Li F-3)
21. "Fler möten på olika sätt. Göran – personal, Göran – klass." (Li 4-6)
22. "Jag tycker att detta kanske är det viktigaste att jobba med i dagens skola." (Li F-3)
23. "Många föräldrar, barn och vi också, skulle vilja arbeta mer med dig." (Be F-3)
24. "Fortsätt som du börjat." (Be F-3).
25. -
26. "Koppla till "Inge Bråk" Särskilt viktig för varje ny förskoleklass som börjar." (Sk F-3)
27. "Introduktion av Inge Bråk för förskoleklassen varje år." (Sk F-3)
28. "Vi är på rätt väg!" (Sk 4-6)
29. "Fortsätt så här – dessa "möten" öppnar upp för samtal och skapar möjligheter för eleverna att våga säga (berätta) det som är svårt." (Sk 3-4)
30. "Det var både inspirerande och lärorikt, tänk så bra det vore att få planera liknande upplägg tillsammans med dig varje eller vartannat år. Ovärderligt!!"
31. "Mycket rep och påminnelse behövs. Hjälp till att få en trygg grupp med bra sammanhållning" (Ro F-3)

32. -
33. "Regelbunden återkoppling gärna från någon utomstående, aktivt arbete vid varje terminsstart, tips på bra samarbetsövningar (gruppövn)." (Ro F-3)
34. "Inre styrketräning mycket och ofta." (Ro 4-6)
35. "barn behöver repetition..." (Ro F-6)
36. "En fortsättning på och repetition av VT-arbete." (Ro 4-6)
37. "Träff vid ht-start (Det vi nu planerar). Vi måste också jobba med eleverna – hela tiden!" (Ro 4-6)
38. "Lektioner med Göran en gång på vårterminen och en gång i höstterminstarten." (Ro F-6)
39. "barnen saknar självförtroende. Vågar inte säga sin åsikt, vad beror det på?" (Ro 4-6)
40. "Återkoppling, komma tillbaka, minnas, ta upp igen. Komma ihåg liknelserna och reglerna." (Ro F-3)
41. "Vi behöver fortsätta arbetet, gärna en period/termin. Bra att det kommer någon utifrån". (Ro 4-6)
42. "Kanske ännu mer tydlighet, vad gäller skolans regler och konsekvenser. All personal måste stå för samma sak." (Ro 4-6)
43. "Återkommande träffar i klasserna med Göran." (Ro F-3)
44. -
45. "Jag tycker att vi har en bra grund här och att det är viktigt att göra små uppföljningar." (Ro F-3)
46. Återbesök i vår. Nya utmaningar el rep. När kommer du? (fj D-laget 4-6)
47. Det finns alltid behov. (fj 1-3)
48. Detta borde alla elever få ta del av. Självklart önskas en fortsättning. Gärna runt svåra ord som HÄNSYN, ANSVAR...(fj 1-3)
49. Jag tror att eleverna skulle uppskatta en fortsättning längre fram. (fj 1-3)
50. Behov finns även om jag just nu inte kan ge förslag på innehåll. (fj 1-3)
51. Gärna någon typ av fortsättning. (fj 1-3)
52. Vår skola behöver mer av detta. (fj 1-3)

Det är viktigt och kul med värdegrundsfrågor!

Då jag började med **Inre styrketräning** var jag fundersam på hur det skulle tas emot ute på skolorna. Aldrig hade jag anat att det skulle få ett så positivt mottagande.

Upplägget blev inte riktigt som jag hade tänkt från början.

Meningen var att koncentrera insatserna i de klasser där värdegrunden knakade i fogarna. I klasser som behövde extra stöd och hjälp med att få till ett bra klimat i klassrummet.

Det var också så de första uppdragen såg ut. Rektorer hörde av sig och gav mig uppdrag att jobba i diverse klasser. Med tiden bytte uppdragen karaktär. Jag jobbade mer och mer mot hela arbetslag och uppdragen blev mer att förmedla ett budskap till alla elever på hela skolan.

Jag tror att detta var en bra förändring/utveckling.

Då alla elever/lärare på skolan samtidigt får ta del av **Inre styrketräning** ökar chanserna att värdegrundsfrågorna hamnar högre upp på skolans agenda. Fler börjar prata och tänka kring värdegrundsfrågorna.

Ibland har det varit tungt och lite ensamt. Det som har gett mig kraft och energi är mottagandet på skolorna. Både lärare och elever har på olika sätt visat intresse och ett stort engagemang. Det som slagit mig mest är att eleverna har visat en enorm entusiasm och faktiskt också en stor tacksamhet.

Många gånger har jag kommit till klasser där eleverna och läraren redan har förberett möbleringen i klassrummet. (Klassen sitter alltid på stolar, i en ring, under värdegrundslektionerna.) Eleverna sitter tysta och man ser hur det tindrar av förväntan i deras ögon.

Det är inte svårt att känna glädje och inspiration vid dessa tillfällen.

Men det är inte alltid jag mötts av harmoni. En klass, som jag aldrig tidigare mött, gav mig ett helt annat mottagande. En elev såg att det kom någon i korridoren. Utan att tveka ropade han högljutt inifrån klassrummet. - Va fan, vilka fula väskor du har!

I den klassen fick jag börja med grundkursen:)

Självklart har det också varit viktigt vad personalen tyckt. Är det smart att det kommer någon utifrån? Någon som inte har en relation till eleverna. Personalen är dock, i sin utvärdering, mycket positiv och många menar att det är just det som är poängen, att det kommer någon utifrån som säger det som personalen "tjatar" om varje dag och att det sägs på ett annorlunda sätt.

Hur ska vi gå vidare?

Många av personalens utvärderingar pekar på att de vill fortsätta med **Inre styrketräning** i nuvarande form. Min tanke är dock att mitt arbete med "inre styrketräning" kan fasas av i takt med att skolorna hittar effektiva sätt att förmedla vår värdegrund till eleverna.

Kanske kan min erfarenhet vara skolorna till del i just det arbetet.

Även om jag skulle fokusera mer på att stötta arbetslag, kommer jag också alltid vilja förmedla värdegrundsfrågor till elever. Det är viktigt att aldrig släppa taget om verkligheten.

...och det är också viktigt att man har kul på jobbet! Precis som en av eleverna skriver i en kommentar till mig: *"Du måste tycka att du har världens bästa jobb. För det verkar i alla fall som det."*